

Sangari jälgedes

Igaüks rakverlastest teab kivi raudteejaama juures, mis kannab valget marmortahvli kirjava: «Siin tapsid saksa okupandid 27. veebruaril 1918. a. 12 punakaartlast — nõukogude võimu kaitsjat Eestis.»

Samal päeval 46 aastat tagasi sündis Smolenski oblastis Gžatskis Kaplunovi perekonnas poiss, kes sai nimeks Nikolai. Suure Isamaasõja viiendal päeval lõpetas kommunistlik noor Nikolai Kaplunov Leningradi Kõrgema Sõjaväe Merekooli ja suunati tema enda palvel teenima Tallinna. Nikolai oli Eestis olnud juba 1940. a. Siis sai ta teada, et ta on sündinud samal päeval, millal hukati 12 punakaartlast.

Nikolai otsustas välja selgitada punakaartlaste nimesid ja niisama vapralt kaitsta oma kodumaad.

N. Kaplunovi kaater MO-207 võttis osa Nõukogude Eesti kaitsevahinguid Riia ja Soome lahel. Juba esimestel sõjakuudel kinnitati vakra kaatrikomandöri rinda Punase Tähe orden. 1941. a. lahkus kaater vaenlase tule all Tallinnast ühena viimastest.

Vanemleitnant Nikolai Kaplunov langis õöl vastu 24. maid 1943. a. Soome lahel. Ebavõrdses heitluses vastase 14 kaatriga tekitas tema laev neile suuri kaotusi.

Gžatski kooli kommunistlikud

noored saatsid teele rändalbumi «Kaatrikomandör Nikolai Kaplunovi surematu kangelas-tegu». Album rändab läbi kõik sangari eluga seotud kohad. Noored kirjutavad albumisse, mida teatakse N. Kaplunovist, kuidas nad järgivad vakra meremehe eeskujut jne.

Rakvere noortest said esimestena kaplunovlasteks II keskkooli Zoja Kosmodemjanskaja nimelise pioneerimaleva Lidia Tsapi salga pioneerid edu eest õppimises, distsipliinis ja pioneeritöös. Nimetuse eest asus võistlema I 8-kl. kooli pioneerimaleva 2. rühm.

Kroonlinna koolides kujunes kaplunovlaste uus traditsioon, nimelt mereväelase sinise krae kandmine. Kui aga kaplunovlane saab halva hinde või käitumise pärast märkuse, siis kaotab ta õiguse kanda sinist kraed.

V. I. Lenini mälestuspäeval 22. aprillil olid Rakvere II Keskkoolis külas Tallinna V Keskkooli VI-g klassi paremad pioneerid. Nad andsid tublimatele kaplunovlastele sinised kraed. Selle kandjateks said 12 noort. Üks kraedest kannab kirja: «Kaplunovlasele, kes hoolitseb 12 punakaartlaste, nõukogude võimu kaitsja, mälestuskivi eest.» Selle sai pioneer Saša Kõiv.

Traditsioonikohaselt tulevad Kaplunovi sõbrad, omaksed ja kõige tublimad noored kaplunovlasted igal aastal maikuu lõpul, ülal märgitud merelahingu aastapäeval Kroonlinna kalmistule N. Kaplunovi ja tema lahingukaaslaste vennashauale. Nüüd võistlevadki noored õiguse eest, et neid võetaks kaasa kangelas-te kalmule.

V. RESETILOV,
3. järgu reservkapten

Piidil: pioneer Saša Kõiv. Tema hoolitseb mälestusmärgi eest.